

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. тачка 15. Устава Републике Србије, којим је предвиђено да Република Србија уређује и обезбеђује финансирање остваривања права и дужности Републике Србије, утврђених Уставом и законом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

- *Проблеми које Закон треба да реши, односно циљеви који се Законом постижу*

Основни разлози за доношење овог закона, односно проблеми које закон треба да реши, су смањење буџетског дефицита и омогућавање функционисања Републике Србије у наредном периоду.

Консолидовани фискални дефицит у Републици Србији је у 2009. и 2010. години, након отпочињања светске економске кризе, знатно порастао, што је био случај и са готово свим другим државама Централне и Источне Европе. Међутим, за разлику од других држава Централне и Источне Европе које су у периоду од 2011. године до 2013. године успеле да знатно смање ниво дефицита, у Републици Србији је он наставио да расте, услед чега је јавни дуг значајно порастао и готово достигао ниво од 60% бруто домаћег производа (БДП). Предуслов за одрживост јавних финансија Републике Србије је да раст јавног дуга (као проценат БДП) буде заустављен до 2016. године, а да након тога отпочне његово смањење. За то је неопходно већ од 2014. године кренути са применом мера које ће довести до значајног смањења консолидованог фискалног дефицита у наредном, трогодишњем периоду. Без тога, постоји висок ниво ризика избијања кризе јавног дуга у релативно кратком временском периоду од 12 до 15 месеци.

Узрок високог и растућег фискалног дефицита у Републици Србији је систематско повећање права која се остварују из јавног сектора и смањење одређених пореза (нарочито од 2006. године до 2008. године). Анализе засноване на методологији ОЕЦД и Европске комисије показују да је највећи део фискалног дефицита у Републици Србији структурне природе, што значи да ни повратак на релативно високе стопе раста БДП-а од 4 до 5% годишње не би довео до осетнијег смањења дефицита, тако да је за значајније смањење фискалног дефицита неопходно спровести мере усмерене на значајно смањење јавних расхода и мање повећање јавних прихода. Расходи за запослене у јавном сектору у Републици Србији већи су од 3% БДП (тј. за око 900 милиона евра годишње), у односу на упоредиве државе Централне и Источне Европе, што је последица: а) неконтролисаног запошљавања у јавном сектору у претходним годинама, тако да је број запослених у јавном сектору у Републици Србији за 5% до 10% већи (на 1.000 становника) него у другим државама Централне и Источне Европе, б) виших зарада у јавном сектору, за око 35% у односу на зараде у приватном сектору.

Реформа политике зарада и запослености у јавном сектору у Републици Србији представљаће једну од кључних структурних реформи на којима ће се радити у току 2014. године, са циљем да се на основу података из Регистра запослених у јавном сектору и других евиденција, те релевантних анализа, изврши процена оптималне структуре запослености у јавном сектору, на основу чега ће се припремити одговарајући планови усклађивања постојеће са оптималном структуром. Ипак, будући да су зараде у јавном сектору у Републици Србији знатно веће него у приватном сектору, док је радно место сигурније, при чему је неопходно већ у кратком року остварити одговарајуће смањење дефицита, предлаже се да се од 1. јануара 2014. године изврши умањење примања запослених лица у јавном сектору, већих од нето износа од 60.000 динара месечно.

• Разматране могућности да се проблеми реше и без доношења закона

С обзиром да је фискални дефицит у Републици Србији висок, и да је неопходно усвојити мере које ће дати ефекат на његову стабилизацију и релативно брзо смањење, при чему је већина општих пореза већ повећана у току 2012. године, неопходно је мере фискалне консолидације већим делом заснивати на смањење расхода. С тим у вези, неопходно је смањити пре свега оне издатке, у које спадају и расходи на примања запослених, који су у релативном смислу (као проценат БДП) знатно већи у односу на упоредиве државе и у односу на одрживи ниво. С обзиром да расходи на запослене чине готово четвртину укупних консолидованих јавних расхода, те да је неопходно значајно смањење фискалног дефицита у наредним годинама, у оквиру програма фискалне консолидације није могуће мере усмерене на смањење расхода на запослене заменити другим мерама, већ је неопходно да ове мере буду део ширег програма реформи усмерених на релативно смањење издвајања за запослене у јавном сектору (као проценат БДП) и повећање ефикасности њиховог рада.

Имајући у виду да је реч о елементима система од значаја за функционисање буџетског система који се, сагласно одредбама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС” бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13 и 63/13-исправка), уводе законом, то значи да се уређење тих елемената може вршити само законом. Према томе, како се материја која се уређује овим законом односи на финансирање остваривања права и дужности Републике Србије и спада у законодавну регулативу, није разматрано, нити је било основа за разматрање њеног уређења другим законом или подзаконским актом.

• Зашто је доношење закона најбољи начин за решавање проблема

С обзиром да се ради о законској материји, предметну материју једино је и могуће уредити законом.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Уз члан 1.

Предмет уређивања овог закона је усклађивање висине нето зараде и нето износа других примања физичких лица запослених у јавном сектору Републике Србије.

Уз члан 2.

Одредбом овог члана закона прецизирано је значење појединих појмова који се употребљавају у овом закону. С тим у вези, одређено је значење следећих појмова: јавног сектора Републике Србије, запосленог у јавном сектору, зараде запосленог у јавном сектору, другог примања запосленог у јавном сектору, нето зараде запосленог у јавном сектору, нето другог примања запосленог у јавном сектору, нето прихода запосленог у јавном сектору, усклађеног нето прихода запосленог у јавном сектору, као и разлике за уплату нето прихода.

Уз члан 3.

Предлаже се начин усклађивања нето прихода запосленог у јавном сектору. Наиме, овим чланом одређује се лимит нето прихода у висини од 60.000 и 100.000 динара на основу којих се опредељују износи за које се врши усклађивање и коефицијенти за усклађивање - 1, 0,8 и 0,75. Према предложеном решењу, нето приход до 60.000 динара месечно се множи са коефицијентом 1; нето приход већи од 60.000 динара месечно, а мањи од 100.000 динара месечно, множи се коефицијентом 1 који се примењује на износ до 60.000 динара месечно и коефицијентом 0,8 који се примењује на износ нето прихода од 60.000 до 100.000 динара месечно; нето приход већи од 100.000 динара месечно множи се коефицијентом 1 на износ до 60.000 динара месечно, коефицијентом 0,8 који се примењује на износ нето прихода од 60.000 до 100.000 динара месечно и коефицијентом 0,75 који се примењује на износ нето прихода преко 100.000 динара месечно.

Уз члан 4.

Овим чланом уређује се обавеза исплатиоца прихода да обрачуна, обустави и на прописани уплатни рачун буџета Републике Србије пренесе збир разлика за уплату обрачунатих за свако лице запослено у јавном сектору истога дана када тим лицима исплаћује усклађени нето приход.

Уз члан 5.

Предлаже се да надзор над спровођењем овог закона спроводи Министарство финансија.

Уз члан 6.

Предложене су новчане казне за учињене прекршаје за исплатиоца прихода у случају када није извршио усклађивање нето прихода запослених у јавном сектору, односно када није уплатио разлику за уплату нето прихода, као и за одговорно лице исплатиоца прихода.

Уз члан 7.

Овим чланом је дато овлашћење за доношење подзаконског акта, тако да ће министар надлежан за послове финансија ближе уредити начин усклађивања нето прихода запосленог у јавном сектору и надзор над спровођењем овог закона, а да ће се пропис донети у року од осам дана од дана ступања на снагу овог закона.

Уз члан 8.

Предлаже се овај закон ступи на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а да ће се примењивати на све исплате које буду извршене од 1. јануара 2014. године.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА
ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна додатна финансијска средства.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Разматрање и доношење закона по хитном поступку, предлаже се у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12-пречишћен текст). Доношење овог закона по хитном поступку неопходно је ради несметаног рада органа и организација чије се функционисање финансира из буџета Републике Србије у наредном периоду.